

VALSTYBINĖ MAISTO IR
VETERINARIJOS TARNYBA

EUDR: Tiekimo Grandinės Išsamus Patikrinimas (DD) ir Atsakomybė – Nuo Ūkio iki ES Rinkos

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnyba
Maisto ir veterinarijos politikos departamentas
Vyr.spezialistė Dr. Aleksandra Minajeva

www.vmvt.lt

Spalis | 2025

■ **Pristatymo tikslas**

Supažindinti ūkininkus, maisto gamintojus ir perdebėjus su nauju Europos Sąjungos **Reglamentu (ES) 2023/1115**, dar vadinamu **EUDR** (*EU Deforestation-free Products Regulation*).

Norint suprasti savo pareigas, svarbiausia teisingai nustatyti savo vaidmenį tiekimo grandinėje pagal EUDR. Daugeliu atvejų Jūs būsite laikomi **veiklos vykdytojais**, nes pirmieji pateikiate rinkai naują produktą.

1. Jūsų vaidmuo ir pareigos tiekimo grandinėje

- **Ūkininkas:** Parduodamas ūkyje gimusi gyvą galviją (KN kodas 0102) skerdyklai ar kitam laikytojiui, Jūs tampate **veiklos vykdytoju** (konkrečiai – pirminės grandies veiklos vykdytoju, angl. upstream operator). Jums tenka pareiga pirmą kartą surinkti ir pateikti visą reikiamą informaciją, ypač apie ūkio vietą (geografines nuorodas).
- **Skerdykla:** Nupirkusi gyvulį ir pateikusi rinkai mėsą (KN ex 0201), subproduktus (KN ex 0206) ar odas (KN ex 4101), Jūs taip pat tampate **veiklos vykdytoju** (konkrečiai – tolimesnės grandies veiklos vykdytoju, angl. downstream operator), nes sukuriate naują produktą. Jums teks pareiga remtis iš ūkininko gauta informacija ir ją perduoti toliau.

- **Mėsos/pieno perdirbėjas:** Pirkdami mėsą/pieną ir gamindami, pavyzdžiui, konservuotus mėsos gaminius (KN ex 1602) arba glaistytus varškės sūrelius (KN ex 1806 31), Jūs taip pat tampate **veiklos vykdytoju** (tolimesnės grandies), nes vėlgi sukuriate naują produktą, kuriam reikia atskiro išsamaus patikrinimo pareiškimo (IPP).

Svarbu: Visais atvejais veiklos vykdytojas lieka atsakingas už produkto atitiktį EUDR reikalavimams. Pareigų apimtis taip pat priklauso ir nuo Jūsų įmonės dydžio.

2. Išsamaus patikrinimo sistema: Praktiniai aspektai Jūsų sektoriui

Išsamus patikrinimas (angl. Due diligence) – tai procesas, kurį privalote atlikti, kad įrodytumėte, jog Jūsų produktas atitinka reikalavimus.

Aptarkime, ką kiekvienas etapas reiškia būtent Jums:

A. **Informacijos rinkimas** (svarbiausias etapas)

Turite surinkti ir 5 metus saugoti konkrečią informaciją.

• Ūkininkams:

- **Geografinės koordinatės:** Tai svarbiausia Jūsų pareiga. Turite pateikti visų ūkių, kuriuose buvo laikomi galvijai, geografinę vietą. Galvijų ūkiai, kurie yra mažesni nei 4 ha ploto, pakanka nurodyti vieną platumos ir ilgumos tašką. Jei galvijus per savo gyvenimą buvo laikomas keliuose skirtinguose ūkiuose, turi būti nurodytos visų tų ūkių koordinatės.
- **Teisėtumo įrodymai:** Turėsite patvirtinti, kad Jūsų veikla atitinka Lietuvos teisės aktus, susijusius su žemės naudojimu, aplinkosauga, gyvūnų teisėmis ir kt..
- **Informacijos perdavimas:** Parduodami galvijus skerdyklai ar kitam laikytojui, privalėsite perduoti ne tik gyvulio dokumentus, bet ir su juo susijusią informaciją, būtiną EUDR atitikčiai įrodyti.

 • **Skerdykloms ir perdirbėjams:**

- **Tiekėjų informacija:** Privalote rinkti ir saugoti informaciją apie savo tiekėjus (ūkininkus/skerdyklas) ir pirkėjus.
- **Atsekamumas:** Jums teks užtikrinti, kad gauta mėsa (ar kita žaliava) būtų susieta su konkrečiais galvijais ir jų kilmės ūkiais. Tai būtina, norint teisingai nurodyti **geografines koordinates**. Masinio balansavimo metodus, kai maišomi atsekami ir neatsekami produktai, pagal EUDR yra draudžiamas.

B. Rizikos vertinimas

Privalote įvertinti riziką, ar Jūsų produktas atitinka EUDR.

Lietuvos atveju, kai galvijai auginami vietoje:

- Rizika, kad produktas susijęs su miškų naikinimu, bus nedidelė, nes Lietuva klasifikuojama kaip mažos rizikos šalis, kurioje nevyksta aktyvus miškų naikinimas **žemės ūkio plėtrai**.
- Vis dėlto, formalų rizikos vertinimą atlikti privaloma, atsižvelgiant į tai, ar laikomasi šalies teisės aktų.

C. Rizikos mažinimas

Šis etapas Jums bus aktualus tik tuo atveju, jei rizikos vertinimo metu nustatytumėte riziką, kuri yra didelė. Pavyzdžiui, jei paaiškėtų, kad tiekėjas pažeidė teisės aktus. Tokiu atveju tektų imtis papildomų priemonių, pavyzdžiui, reikalauti papildomų dokumentų ar atlikti auditą.

3. Pareigos pagal įmonės dydį

Jūsų pareigos skiriasi priklausomai nuo to, ar esate smulki ir vidutinė įmonė (MVI), ar ne.

- **Jei esate ūkininkas, skerdykla ar perdirbėjas, kuris yra MVI:**

- Jūs, kaip veiklos vykdytojas, **privalote** atlikti išsamų patikrinimą ir pateikti savo IPP.

- **Palengvinimas:** Jei gaminate naują produktą (pvz., dešras) iš žaliavos (mėsos), kuriai jau buvo pateiktas IPP, Jums **nereikia atlikti naujo išsamaus patikrinimo** ar teikti naujo IPP.

Jums pakanka saugoti iš tiekėjo gautą IPP registracijos numerį.

 • **Jei esate didelė ar vidutinė įmonė (ne MVI):**

- Jums, kaip **veiklos vykdytojui**, visada taikomos visos pareigos: **privalote** atlikti išsamų patikrinimą ir teikti **IPP**.
- Net jei gaminate produktą iš žaliavos, kuriai jau buvo pateiktas IPP, **privalote pateikti** savo **IPP**, jame nurodydami (referuodami) ankstesnį pareiškimą. Jūs išliekate visiškai atsakingi už produkto atitiktį.
- Taip pat Jums galioja papildoma pareiga kasmet **viešai skelbti ataskaitas** apie savo išsamaus patikrinimo sistemą.

4. Svarbiausios datos

- **Didelėms ir vidutinėms įmonėms** reikalavimai bus pradėti taikyti nuo **2025 m. gruodžio 30 d.**
- **Labai mažoms ir mažosioms įmonėms** reikalavimai bus pradėti taikyti nuo **2026 m. birželio 30 d.**

 Naujausia informacija ir gera žinia:

Europos Komisija paskelbė, kad planuoja **nukelti reglamento taikymą vieniems metams**. Jei pasiūlymui pritarė **Europos Parlamentas ir Taryba**, reglamento taikymo pradžia bus **2026 m. gruodžio 30 d.**

VALSTYBINĖ MAISTO IR
VETERINARIJOS TARNYBA

AČIŪ UŽ DĖMĖSĮ
aleksandra.minajeva@vmvt.lt
info@vmvt.lt

Kontaktai:

Maisto ir veterinarijos politikos departamentas

Vyr.specialistė Dr. Aleksandra Minajeva

aleksandra.minajeva@vmvt.lt

Siesikų g. 19, 07170 Vilnius